

Ekonomi Bülteni 33
16 Ağustos 2010

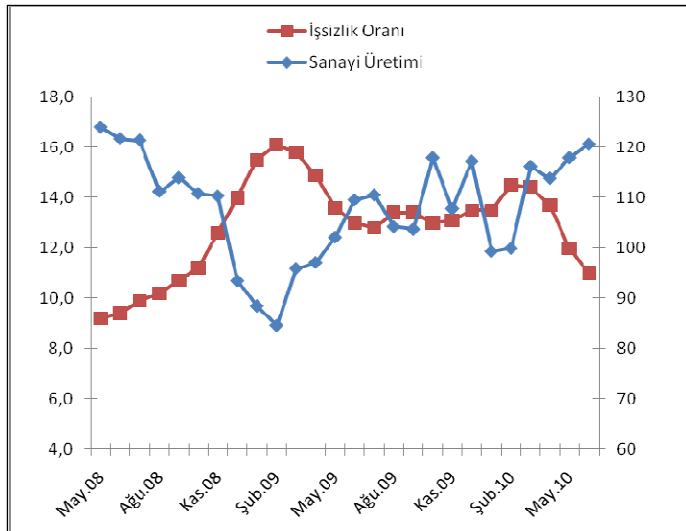
İŞSİZLİK ORANI KRİZ ÖNCESİ SEVİYELERE YAKLAŞTI

TÜİK tarafından açıklanan hanehalkı işgücü istatistiklerine göre Türkiye’de 2010 yılı **Mayıs ayı işsizlik oranı %11** olarak gerçekleşmiştir. Buna göre işsizlik oranı, geçen yılın aynı dönemine göre 2.6 puanlık azalış kaydetmiştir. Böylece **işsizlik oranı 2008 yılının Ekim ayında Lehman Brothers’ın batmasıyla meydana gelen ve küresel krizin en yoğun hissedildiği dönem öncesi seviyelere gerilemiştir**. Ancak halen iki haneli seyreden işsizlik oranının kalıcı bir toparlanmaya işaret etmesi için zaman gerekmektedir.

Sanayi üretimindeki artış, istihdama yarıyor...

İşsizlik oranlarında meydana gelen azalış, makro verilerdeki toparlanmayı da desteklemektedir. Özellikle sanayi üretimi rakamlarında yaşanan yükselişi destekleyen bir görünüm sergilenmiştir. Nitekim, **Ocak ayından beri %21.5’lik artış gösteren sanayi üretimine paralel olarak istihdamda yaşanan artış %8.95 düzeyindedir**. Buna karşın Türkiye’de işgücüne katılımın yüksek bir düzeyde seyretmesi, **işsizlik oranında meydana gelen gerilemeyi sınırlandırmaktadır**. Yine Ocak ayından beri işgücüne katılım %4.64 artış göstermiştir. Bu artışla birlikte işgücüne katılım oranı %49.5 düzeyine ulaşmıştır.

Grafik 1. İşsizlik Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi Seyri

İşgücünde yine erkek egemen...

İstihdamın yapısı incelendiğinde, çalışan nüfusun %71’inin erkeklerden oluştuğu görülmektedir. Dolayısıyla erkek egemen istihdam yapısı korunmaktadır. Diğer bir önemli gösterge mesleki eğitim alanların istihdam durumudur. Buna göre mesleki eğitim alanlar arasında işsizlik oranı %9 düzeyindedir. Yani mesleki eğitim alanlarda işsizlik oranı genel ortalamadan 2 puan altındadır.

Kadın istihdamını artırmak için bazı bölgelerde pozitif ayrımcılık yapılabilir...

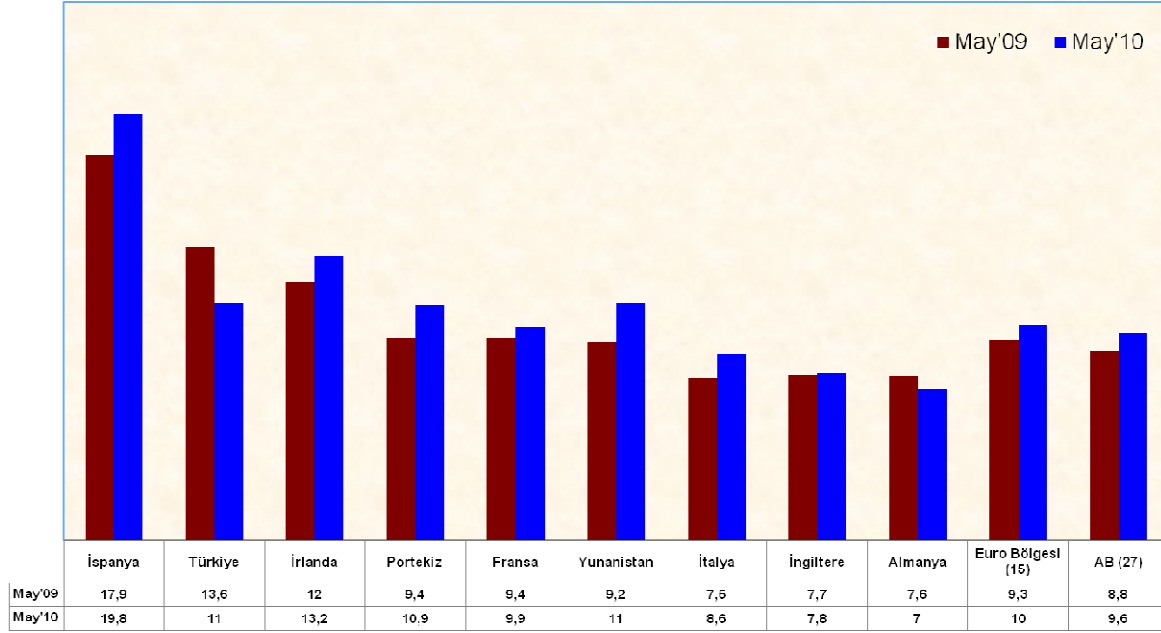
OKFRAM olarak kadınların istihdama katılımının düşük olduğunu her işsizlik bültenimizde vurgulamaktayız. Açıklanan son verilerle kadınların istihdama katılım oranının %29 olduğu gözlenmektedir. İşgücü

piyasasına yönelik politikalarda, özellikle kadın çalışanların sayısının artırılmasına yönelik bir yapı oluşturulması gerekmektedir. Almanya’da yaklaşık %66, İngiltere’de %64,6, Portekiz’de %62, Fransa’da %60, İrlanda ve İspanya’da %55’ler düzeyinde seyreden kadın istihdam oranının Türkiye’de de AB standartlarına yükseltilebilmesi için tedbirler alınması gerektiği ortadadır. Bunun için bazı bölgelerde kamuya işçi alımında pozitif ayrımcılığa gidilebileceği gibi, Anadolu’da son dönemde birçok başarı hikayesine öncülük eden mikro kredi uygulaması artırılabilir. Yine bazı bölgelerde bayan işçi istihdamın sigorta maliyetlerinde esneklik sağlanabilir.

Gelişmekte olan ülkelerde toparlanma daha hızlı...

İşsizlik rakamları küresel olarak karşılaştırıldığında, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelere de toparlanma sinyalleri gelmektedir. ABD’de işsizlik oranı kriz döneminde %10’u gördükten sonra %9.7 düzeyine gerilese de gerçekleşen iyileşmenin sınırlı düzeyde kaldığı gözlenmektedir. **Euro Bölgesi’nde durum daha da kötü olduğu görülmektedir**. Nitekim, kriz döneminde %10’a ulaşan Euro Bölgesi’ndeki işsizlik rakamları bu oranı korumaktadır. **ABD ve Euro Bölgesi istihdamında toparlanmanın sınırlı olması, global ekonomide istenen büyüme ivmesinin yeterli düzeyde yakalanamamasından kaynaklanmaktadır**. Yani gelişmiş ülkelerde istihdam yavaş bozulmakta yine yavaş toparlanmaktadır. Buna karşın **gelişmekte olan ülkelere istihdam kriz ortamında hızlı bir bozulma kaydettikten sonra yine hızlı bir düzelmeye göstermektedir**. Kriz ortamında gelişmekte olan ülkelerin istihdam görünümünün ‘V’ şekli ortaya koyduğu gözlenmektedir.

Grafik 2. ABD, Türkiye ve AB Ülkeleri Mayıs 2009 - Mayıs 2010 İşsizlik Oranları

Mali Kural'ın ertelenmesi, bütçe yı vurduğu kadar, istihdamı yukarı taşıyabilir...

İstihdamda mevsimsellik etkisi ve makro toparlanmaya bağlı olarak meydana gelen **bu iyileşmenin, Haziran ayı verilerinde de sürmesi beklenmelidir. Olası bir seçim ekonomisine yönelik sinyaller, kamu harcamalarında büyümeye işaret etmektedir.** Yine **Mali Kural'ın ertelenmesi de bu yönde bir sinyal vermektedir.** Bu görünüm, özellikle kamuda istihdamın önümüzdeki dönemde artacağına işaret etmektedir. **OKFRAM olarak piyasalarda açıklanan verilerde olumlu çizginin korunması ve kamuda istihdam artırıcı paketlerin oluşturulması yönündeki çalışmalarla, işsizlik oranında önümüzdeki dönemde azalma eğilimi gözlemlenebileceği görüşümüzü bildiririz.**